

**MIGRÁNSOKKAL VAGY NÉLKÜLÜK? –
GAZDASÁGI KIHÍVÁSOK A MOSZKVAI
TERRORTÁMADÁST KÖVETŐEN**

Migrációkutató Intézet

Gyorselemzések

Gönczi Róbert

2024/5

2024.04.18.

Gyorselemzések 2024/5

MIGRÁNSOKKAL VAGY NÉLKÜLÜK? – GAZDASÁGI KIHÍVÁSOK A
MOSZKVAI TERRORTÁMADÁST KÖVETŐEN

A közép-ázsiai vendégmunkások kulcsszerepet játszanak Oroszország gazdaságában. A Moszkva közelében nemrég elkövetett terrortámadás azonban zavart okozott az orosz bevándorláspolitikában. A bevándorlás ugyanis csökkenhet, ami súlyos gazdasági következményekkel járhat. A Migrációkutató Intézet legújabb Gyorselemzése az orosz nemzetbiztonsági kihívások és gazdasági függőségek keretrendszerében vizsgálja az orosz bevándorláspolitikát.

Népeségrobbanás Közép-Ázsiában, előregedő társadalom Oroszországban

A Kazahsztánt, Üzbegisztánt, Türkmenisztánt, Kirgizisztánt és Tádzsikisztánt magába foglaló közép-ázsiai régió súlyos demográfiai és gazdasági nehézségekkel néz szembe.¹ Üzbegisztán népessége az előrejelzések szerint 2030-ra a mostani 36 milliőről 41 millióra nő.² Hasonló ütemű növekedés jellemző a többi közép-ázsiai államban is, miközben a bérek alacsonyak és a munkalehetőségek is korlátozottak. Ennek következtében jelentős munkaerő-elvándorlás várható a régióban, elsődlegesen Oroszország felé. A jelenség hátterében a földrajzi közelség, a nyelvi sajátosságok (a legtöbb posztszovjet ország lakossága továbbra is kitűnően beszél oroszul), valamint az olcsó munkaerő iránti magas orosz kereslet áll.

A közép-ázsiai országok gazdasága jelentős mértékben függ a vendégmunkások hazautalt jövedelmeitől.³ Üzbegisztán, Kirgizisztán és Tádzsikisztán GDP-jének 21, 31, illetve 51%-át teszik ki a hazautalások.⁴ Oroszországnak pedig szüksége van a külföldi munkaerőre, mert társadalma előregedő, és munkaerőpiacának digitalizációja lassú. Az orosz egészségügyi rendszer hiányosságai miatt alacsony a várható élettartam, miközben jelentős a kivándorlás.⁵

¹ GÖNCZI 2022.

² RUBIN 2021.

³ PROKHOROVA 2017.

⁴ KIM 2023.

⁵ MASALSKA 2019.

Gyorselemzések 2024/5

A vízummentes munkavállalást biztosító engedélyekkel Oroszországban tartózkodó külföldiek 2015 és 2020 között 386 milliárd rubellel (1496 milliárd forint) járultak hozzá a költségvetéshez.⁶ A legtöbb vendégmunkás üzbég vagy tádzsik állampolgár.

Az Oroszországi Föderáció 2019-2025-ös állami migrációs politikai terve kiemeli, hogy az országnak szüksége van a vendégmunkásokra.⁷ A 2023-ban hatályba lépett 240. sz. szövetségi törvény lehetővé teszi, hogy a migránsok az érkezést követően megváltoztassák tartózkodásuk okát, vagyis a turista vízummal érkezők számára is megnyílik a lehetőség a munkavállalásra.⁸

Míg Közép-Ázsia a népességrobbanásból fakadó alacsony bérekkel és korlátozott munkalehetőségekkel küzd, Oroszország jelentős munkaerő-beáramlásra szorul. A közép-ázsiai államok és Oroszország kölcsönös gazdasági egymásrautaltsága jelzi, hogy a régió összetett társadalmi-gazdasági kihívásait csak árnyalt politikai megközelítéssel lehet kezelni.

Besorozott migránsok

Oroszország 2022. február 24-i ukrajnai inváziójának kezdete óta jelentős változásokon esett keresztül a közép-ázsiai migráció dinamikája. Az eskalálódó konfliktus láttán a vendégmunkások aggódni kezdtek, hogy a háború áterjedhet orosz területre is, és tömegesen döntöttek a hazatérés mellett. A tömeges elvándorlás regionális összesítésben a hazautalások jelentős (28%) visszaesését eredményezte az egész régióban 2022 első felében, ami gazdasági veszteségeket okozott Közép-Ázsiában.⁹

Oroszország a fokozott készültségi állapotra hivatkozva részleges mozgósítást kezdeményezett 2022 szeptemberében.¹⁰ Ezzel párhuzamosan a közép-ázsiai országok (Türkmenisztán kivételével) figyelmeztetést adtak ki állampolgáraiknak, hogy tartsák távol magukat a külföldi konfliktusoktól, mert a zsoldostevékenység jogi következményeket von maga után.¹¹ Mindez elbizonytalanította az orosz politikai döntéshozókat, akik tisztában voltak a vendégmunkások nélkülözhetetlen szerepével mind belföldön, mind pedig potenciálisan a frontvonalakon.

⁶ ИЗВЕСТИЯ 2021.

⁷ ПРЕЗИДЕНТА РОССИИ 2018.

⁸ ОФИЦИАЛЬНОЕ ОПУБЛИКОВАНИЕ ПРАВОВЫХ АКТОВ 2022.

⁹ ТОМ 2022.

¹⁰ SAUER 2022.

¹¹ RFE/RL 2022A.; AFP 2023.; RFE/RL 2022B.; RFE/RL 2024.

Gyorselemzések 2024/5

Az orosz katonai állomány erősítésére Vlagyimir Putyin 2022 novemberében új elnöki rendeletet léptetett életbe, amely lehetővé tette, hogy külföldiek, köztük a kettős állampolgárok is jelentkezessenek az orosz hadseregbe.¹² Egy következő, 2023 februári rendeletben az elnök tovább egyszerűsítette a külföldiek toborzását, és a katonai szolgálatért cserébe gyorsított eljárással megszerezhető orosz állampolgárságot ígért.¹³

A lépések mélyreható következményekkel jártak: a vendégmunkások elkezdtek visszaáramlani. 2023-ra az Oroszországban dolgozó közép-ázsiaiak száma 1,3 millió fővel emelkedett, ami 60%-os növekedést jelent.¹⁴ A beáramló külföldi tádzsik és üzbég állampolgár volt. Az ukrajnai háború következményének tekinthető az is, hogy rekordszámban kaptak orosz útlevelet a közép-ázsiai bevándorlók,¹⁵ akiknek hazautalt összegei 2023 során 50%-kal nőttek.¹⁶

Emellett azonban sokasodtak az Oroszországban élő közép-ázsiaiak nehézségei is. A besorozás vélt veszélye¹⁷, a katonai szolgálat megtagadásáért járó kiutasítás fenyegetése, a gazdasági bizonytalanság, a nem megfelelő szociális ellátás mind hazavándorlásra ösztönözte a külföldi munkavállalókat.¹⁸ Bár a legtöbb közép-ázsiai vendégmunkásnak sikerült elkerülnie a mozgósítást, az infláció és a nyugati szankciók miatt is romló gazdasági körülmények jelentősen nehezítették a megélhetésüket. Ugyanakkor a megszállt ukrajnai területeken új munkalehetőségek nyíltak, különösen az építőiparban, ami alternatívát kínált a bizonytalanság elől menekülő külföldi munkavállalók számára.¹⁹ A változó geopolitikai helyzet tehát kevesebb mint egy év alatt ismét jelentősen átformálta az Oroszországba irányuló migráció dinamikáját.

A március 22-i terrortámadás következményei

Az oroszországi bevándorlás folyamataiban tragikus fordulópontot jelentett a 2024. március 22-én Moszkva mellett, Krasznogorszkban, a Crocus City Hall koncerttermében elkövetett terrortámadás, amelyért az Iszlám

¹² ГОСУДАРСТВЕННАЯ ДУМА 2022.

¹³ ОФИЦИАЛЬНОЕ ОПУБЛИКОВАНИЕ ПРАВОВЫХ АКТОВ 2023.

¹⁴ PUTZ 2023.

¹⁵ ЭАКЕЕВА 2023.

¹⁶ КИМ 2023.

¹⁷ Sajtóhírek szerint az Oroszországi Föderáció hatóságai a kiadott rendeletek ellenére, gyakran megfélemlítéssel (pl. kiutasítással való fenyegetés) kényszerítették zsoldos szolgálatra a közép-ázsiai országok állampolgárait. A jelenséggel kapcsolatban Üzbegisztán, Kazahsztán, Kirgizisztán és Tádzsikisztán aggodalmát fejezte ki és a körütekintő oroszországi munkavállalásra szólította fel állampolgárait. (RFE/RL 2023.)

¹⁸ STEWART 2024.

¹⁹ NEDYELKO 2024.

Gyorselemzések 2024/5

Állam vállalta a felelősséget.²⁰ Az elkövetőket, akik tádzsik állampolgárok voltak, hamar letartóztatták. Moszkva Ukrajnát tette felelőssé a támadásért.²¹ Az esetet követően jelentősen megnőtt a közép-ázsiai bevándorlókkal szembeni atrocitások száma az orosz nagyvárosokban.²² Az állam is következetesen zaklatni kezdte őket: a vendégmunkások szállóin mindennaposá váltak a rendőrségi razziák, és legalább 466 nem etnikai orosz személyt utasítottak ki az országból.²³

Szentpéterváron is deportálások kezdődtek: csak Viborgszkij kerületből 64 külföldit utasítottak ki egyetlen nap alatt.²⁴ A kiutasított személyeket célország meghatározása nélkül kényszerítették távozásra a hatóságok, ami ellenkezik a nemzetközi jog szabályaival. Több közép-ázsiai országban, így Tádzsikisztánban ismét jelentősen megnövekedett a hazatérők száma, és az orosz városokban fellángoló idegengyűlölet arra készítette ezeket az államokat, hogy óva intsék polgáraikat az oroszországi utazástól.

A bevándorlással szemben szólaltak már fel jóval a terrortámadás előtt is olyan ismert személyiségek, mint a médiamágnás Konsztantyin Malofejev,²⁵ a Crocus-tulajdonos építési nagyvállalkozó Arasz Agalarov,²⁶ vagy a néhai ellenzéki politikus Alekszej Navalnij.²⁷ A „migránsbűnözésről” szóló ellentmondásos jelentések tovább szították a bevándorlóellenes hangulatot,²⁸ és a szélsőjobboldal illetve az orosz ortodox egyház a bevándorlás teljes szüneteltetését követelte.²⁹

A közvélemény-kutatások szerint az oroszok többsége támogatná a szigorúbb bevándorlási politikát, de a válaszokból összességében inkább az derül ki, hogy az orosz társadalmat erősen megosztja a vendégmunkások kérdése.³⁰ A terrortámadás elmélyítette a már meglévő társadalmi feszültségeket, és felerősítette a biztonságon aggódó, illetve bevándorlás-ellenes hangokat az orosz közbeszédben.

Szigorodó bevándorláspolitiká?

²⁰ SEREMET

²¹ STOGNEI 2024.

²² SHUKLA 2024.

²³ LEVEN 2024.

²⁴ THE MOSCOW TIMES 2024.

²⁵ ВСЕМИРНЫЙ РУССКИЙ НАРОДНЫЙ СОВОР 2024.

²⁶ ГАМОВ 2019.

²⁷ MIROVALEV 2021.

²⁸ РИА НОВОСТИ 2024.

²⁹ РУССКАЯ ПРАВОСЛАВНАЯ ЦЕРКОВЬ 2024.

³⁰ ЛЕВАДА-ЦЕНТР 2022.

Gyorselemzések 2024/5

Szergej Mironov, az Igazságos Oroszország párt képviselője olyan új vízumrendszer bevezetését javasolta a közép-ázsiai országokkal szemben, amely szigorítaná a migránsáradat ellenőrzését.³¹ A javaslat azonban nem vette figyelembe, hogy több közép-ázsiai köztársaság is a szabad munkaerő-áramlást biztosító Eurázsiai Gazdasági Unió tagállama.

Vlagyimir Putyin 2024. április 2-án szemléletváltást hirdetett a bevándorlási politikában.³² A várható változások között szerepelhet a külföldi munkavállalókat nyomon követő digitális profilrendszer bevezetése,³³ a szélsőséges ideológiák fokozott üldözése, az illegális migráció elleni határozottabb küzdelem és a belső biztonsági mechanizmusok megerősítése. Oroszország legutóbb 2001-ben, a csecsen terroristák által elkövetett támadások után lépett fel ennyire határozottan a szélsőséges iszlám ideológiák ellen.³⁴ A tervezett intézkedések hatékonysága és várható társadalmi-politikai következményei azonban továbbra is vitatottak. Miközben Oroszország a terrortámadás utóhatásaival küzd, a bevándorláspolitikája egyre bonyolultabb kérdéssé válik, amelyben Moszkvának egyensúlyt kell találnia a biztonsági és politikai követelmények, a gazdasági hatások és az emberi jogok között.

Egyensúlyozás a terrorelhárítás és a gazdasági növekedés között

Míg a bevándorláspolitikája szigorítását főként a biztonsági problémák miatt követeli a társadalom, a migráció kérdésköre sokkal összetettebb. Oroszországban demográfiai válság van, a képzett fiatalok kivándorlása súlyos hiányt teremt szakképzett munkaerőből. Mivel körülbelül 4,8 millió munkaképes korú személy hiányzik a munkaerőpiacról, egyértelműen szükség van a bevándorlásra.³⁵ Ha a társadalmi elűldözésével további 300 ezer külföldi munkavállalót veszít az ország, az a GDP 0,2%-os zsugorodásához vezethet.³⁶

Miközben a korábbi biztonsági hiányosságok miatt a lakosság a bevándorlás korlátozását követeli, a gazdaság életképessége a szakképzett vendégmunkások folytatódó beáramlásán múlik. A mozgósítás elől külföldre menekülő orosz fiatalokkal az ország humán tőkét és potenciális innovációt veszít, ami tovább rontja a

³¹ ORLOVA 2024.

³² QI 2024.

³³ КОММЕРСАНТЪ 2024.

³⁴ Putyin akkor teljes támogatásáról biztosította az Egyesült Államok kormányát is, amely ugyanebben az évben hirdette meg a terrorizmus elleni háborút válaszként a szeptember 11-i merényletekre. HILL 2002.

³⁵ СТРОИТЕЛЕВА 2023.

³⁶ THE TIMES OF INDIA 2024.

Gyorselemzések 2024/5

hosszútávú kilátásokat. Amennyiben nincs elegendő munkaerő a kulcsfontosságú iparágak működtetéséhez és a gazdasági növekedés fenntartásához, Oroszországot a stagnálás és a hanyatlás veszélye fenyegeti.

Kiemelkedő jelentősége van tehát egy olyan bevándorláspolitikai kialakításának, amely egyszerre elégíti ki a biztonsági szükségleteket és segíti elő a gazdasági rugalmasságot. A megfelelő egyensúly megteremtéséhez gondosan kell mérlegelni a munkaerőpiaci igényeket, a demográfiai trendeket és a bevándorlás társadalmi-gazdasági hatásait. A bevándorló közösségek befogadásának és integrációjának elősegítése hozzájárulhat a társadalmi kohézióhoz, és enyhítheti a kulturális különbségekből eredő, illetve a terrortámadás következtében kiéleződött feszültségeket.

Az elkövetkező években fog kiderülni, hogy Oroszország képes-e megtalálni a megfelelő választ az összetett kihívásokra. A biztonságot, a gazdaságot és a társadalmi dinamikát átfogó megközelítéssel az ország akár el is érheti a fenntartható növekedést és jólétet, melyeken végsősoron az ukrajnai invázió sikere is múlik.

Konklúzió

Oroszországban összetett társadalmi-politikai problémát teremtenek a bevándorláspolitikai, a biztonsági kihívások és a gazdasági szükségszerűségek kérdéskörei. Miközben a Közép-Ázsiából érkező migráció továbbra is nélkülözhetetlen az orosz munkaerőpiac és gazdasági teljesítőképesség szempontjából, a Moszkva közelében nemrég elkövetett terrortámadás a bevándorláspolitikai szigorítására kényszeríti a Kremlt. A támadás utóhatásai, valamint az elhúzódó konfliktus Ukrajnával olyan lehetséges lépésekhez vezethetnek, amelyek visszahathatnak az ország gazdaságára és biztonsági apparátusára is.

Oroszországnak kényes egyensúlyt kell teremtenie a nemzetbiztonság védelme, a munkaerőhiány pótlása és a demográfiai válság kezelése között. A bevándorlási helyzet a nemzeti identitás, az integráció és a kormányzás tágabb kérdéseit is felveti. Ha Oroszország elősegíti a bevándorló közösségek integrációját, és befogadó politikával kezeli a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségeket, akkor élni tud a bevándorlásban rejlő lehetőségekkel, elérheti a fenntarthatóbb gazdasági fejlődést, és ellenállóképesebb társadalmat alkothat.

Az orosz bevándorláspolitikai közvetett módon hatással lehet az ukrajnai háború kimenetelére és meghatározhatja Oroszország társadalmi-gazdasági pályáját a következő években. A biztonság, a gazdaság és a társadalom összefüggéseit felismerő megközelítéssel Oroszország jó megoldást találhat a bevándorlás kérdésére, ami segíthet külföldi stratégiai céljai elérésében is.

Gyorselemzések 2024/5

Felhasznált források:

- AFP (2023): *Kazakhstan Warns Citizens Against Joining Ukraine War*. Barron's, 2023.04.24. Forrás: <https://www.barrons.com/news/kazakhstan-warns-citizens-against-joining-ukraine-war-4487d31f> (Megtekintve: 2024. 04. 17.)
- GÖNCZI, Róbert (2022): *Népességrobbanás és fokozódó konfliktusok – migrációs tapasztalatok Közép-Ázsiából*. Migrációkutató Intézet, 2022.10.13. Forrás: https://migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2022/10/20221013_HORIZONT_2022_24_gonczy_robert_nepessegrobbanas_es_fokozodo_konfliktusok_migracios_tapasztalatok_kozep_azsiabol.pdf (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- HILL, Fiona (2002): *Putin and Bush in Common Cause? Russia's View of the Terrorist Threat After September 11*. Brookings, 2002.06.01. Forrás: <https://www.brookings.edu/articles/putin-and-bush-in-common-cause-russias-view-of-the-terrorist-threat-after-september-11/> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- IOM (2022): *Sanctions On Russia Already Hitting Remittance-Dependent Countries in Central Asia*. 2022.06.15. Forrás: <https://rovienna.iom.int/news/sanctions-russia-already-hitting-remittance-dependent-countries-central-asia> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- KIM, Eung Ju (2023): *Remittances to Europe and Central Asia post a strong growth*. World Bank Blogs, 2023.09.01. Forrás: <https://blogs.worldbank.org/en/peoplemove/remittances-europe-and-central-asia-post-strong-growth#:~:text=Remittances%2520equalled%2520about%252021%2520percent,87%2520percent%2520came%2520from%2520Russia> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- LEVEN, Denis (2024): *Russia's migrants and ethnic minorities shiver at new Putin terror crackdown*. Politico, 2024.04.09. Forrás: <https://www.politico.eu/article/russia-migrants-ethnic-minorities-vladimir-putin-terror-crocus-city-hall/> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- MASALSKA, Linda (2019): *Immigration to the Russian Federation*. Ústav Mezinárodních Vztahů Praha, 2019.02.01. Forrás: <https://www.iir.cz/immigration-to-the-russian-federation-main-characteristics-and-demographic-implications> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- MIROVALEV, Mansur (2021): *Has Alexey Navalny moved on from his nationalist past?*. Aljazeera, 2021.02.25. Forrás: <https://www.aljazeera.com/news/2021/2/25/navalny-has-the-kremlin-foe-moved-on-from-his-nationalist-past> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

Gyorselemzések 2024/5

NEDYELKO, Natalya (2024): *Russia Uses Pay, Perks To Promote Labor Migration To Occupied Areas In Ukraine*. RFE/RL, 2024.04.10. Forrás: <https://www.rferl.org/a/russia-labor-migration-occupied-ukraine-pay-perks/32899003.html> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

ORLOVA, Maria (2024): *Sergei Mironov proposes to introduce visa regime with Central Asian countries*. 24.kg, 2024.03.26. Forrás:

<https://24.kg/english/289930-Sergei-Mironov-proposes-to-introduce-visa-regime-with-Central-Asian-countries/#:~:text=Chairman%20of%20A%20Just%20Russia,beneficial%20cooperation%20between%20the%20Russian> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

PROKHOROVA, Anna (2017): *Remittances in North and Central Asian Countries: Enhancing Development Potential*. Asia-Pacific Population Journal, 32(2), 9-59.

PUTZ, Catherine (2023): *War and Migration: Central Asian Migrant Worker Flows Amid the Ukraine Conflict*. The Diplomat, 2023.05.31. Forrás: <https://thediplomat.com/2023/05/war-and-migration-central-asian-migrant-worker-flows-amid-the-ukraine-conflict/> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

QI, Ren (2024): *Putin calls for improved approach to migration*. China Daily, 2024.04.04. Forrás: <https://global.chinadaily.com.cn/a/202404/04/WS660dfacca31082fc043c052c.html> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

RFE/RL (2022a): *Uzbekistan Warns Its Citizens Of Repercussions If They Join Russian Military In War-Torn Ukraine*. 2022.08.10. Forrás: <https://www.rferl.org/a/russia-uzbekistan-volunteers-warning-ukraine-war/31981901.html> (Megtekintve: 2024. 04. 17.)

RFE/RL (2022b): *Kyrgyzstan, Uzbekistan Warn Citizens Of Repercussions For Joining Russian Forces In Ukraine*. 2022.09.22. Forrás: <https://www.rferl.org/a/kyrgyzstan-uzbekistan-warning-russia-military-service/32046022.html> (Megtekintve: 2024. 04. 17.)

RFE/RL (2023): *Migrants Reportedly Being Forced To Sign Contracts With Defense Ministry To Obtain Russian Citizenship*. 2023.08.28. Forrás: <https://www.rferl.org/a/russia-central-asia-migrants-military-recruitment-ukraine/32567862.html> (Megtekintve: 2024. 04. 17.)

RFE/RL (2024): *Tajik Authorities Detain, Question Relatives Of Suspected Moscow Gunmen*. 2024.03.26. Forrás: <https://www.rferl.org/a/russia-crocus-attack-putin--radical-islamists-ukraine/32877769.html> (Megtekintve: 2024. 04. 17.)

RUBIN, André (2021): *Uzbekistan's population boom poses problems for state*. Financial Times, 2021.09.10. Forrás: <https://www.ft.com/content/ef8d028b-3039-48d6-8581-1ef7945ece35> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

Gyorselemzések 2024/5

SAUER, Pjotr (2022): *Putin announces partial mobilisation and threatens nuclear retaliation in escalation of Ukraine war*. The Guardian, 2022.09.21. Forrás: <https://www.theguardian.com/world/2022/sep/21/putin-announces-partial-mobilisation-in-russia-in-escalation-of-ukraine-war> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

SEREMET, Sándor: *5 Facts – Terrortámadás a Moszkva környéki Crocus City Hallban*. Magyar Külügyi Intézet. Forrás: <https://kki.hu/5-facts-terrortamadas-a-moszkva-kornyeki-crocus-city-hallban/> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

SHUKLA, Sebsatian (2024): *Central Asian migrants face xenophobic backlash in Russia after Moscow terror attack*. CNN, 2024.03.30. Forrás: <https://edition.cnn.com/2024/03/29/world/migrants-xenophobia-moscow-attack-intl/index.html> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

STEWART, Briar (2024): *Central Asian migrants in Russia facing threats, detention in wake of concert attack*. CBC, 2024.03.28. Forrás: <https://www.cbc.ca/news/world/russia-central-asian-migrants-1.7157109> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

STOGNEI, Anastasia (2024): *Russians back Vladimir Putin in blaming Ukraine for concert hall terror attack*. Financial Times, 2024.03.31. Forrás: <https://www.ft.com/content/e5b52757-1faf-4e6c-9adf-5c018dbf24e6> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

THE MOSCOW TIMES (2024): *Mass Deportations Seen in St. Petersburg After Moscow Concert Attack – NGO*. 2024.03.29. Forrás: <https://www.themoscowtimes.com/2024/03/29/mass-deportations-seen-in-st-petersburg-after-moscow-concert-attack-ngo-a84685> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

THE TIMES OF INDIA (2024): *Russia tightens rules for migrants after Moscow terror attack*. 2024.04.03. Forrás: <https://timesofindia.indiatimes.com/videos/toi-original/russia-tightens-rules-for-migrants-after-moscow-terror-attack/videoshow/108993806.cms> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

ВСЕМИРНЫЙ РУССКИЙ НАРОДНЫЙ СОБОР (2024): *Мигранты получили особые права в России. Малофеев указал на вопиющую несправедливость*. 2024.02.08. Forrás: <https://vrns.ru/news/migranty-poluchili-osoby-prava-v-rossii-teper-oni-vyshe-russkikh-konstantin-malofeev-ukazal-na-vopi/> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

ГАМОВ, Александр (2019): *Арас Агаларов, российский миллиардер: России без мигрантов не обойтись. На острове «Русском» у нас даже работали филиппинцы, потому что нашим 40-50 тысяч - мало*. Комсомольская правда, 2019.10.08. Forrás: <https://www.kp.ru/daily/27039/4104143/> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ДУМА (2022): *Иностранцы, служащие в российской армии по контракту, смогут получить гражданство РФ в упрощенном порядке*. 2022.09.20. Forrás: <http://duma.gov.ru/news/55276/> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

Gyorselemzések 2024/5

- ИЗВЕСТИЯ (2021): В МВД назвали вклад работающих по патентам иностранцев в бюджет за 2020 год. 2021.01.23. Forrás: <https://iz.ru/1115298/2021-01-23/v-mvd-nazvali-vklad-rabotaiushchikh-po-patentam-inostrantcev-v-biudzhet-za-2020-god> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- КОММЕРСАНТЪ (2024): Мигрантов окружают цифровизацией. 2024.03.29. Forrás: <https://www.kommersant.ru/doc/6596800> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- ЛЕВАДА-ЦЕНТР (2022): Ксенофобия и мигранты. 2022.01.24. Forrás: <https://www.levada.ru/2022/01/24/ksenofobiya-i-migranty/> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- ОФИЦИАЛЬНОЕ ОПУБЛИКОВАНИЕ ПРАВОВЫХ АКТОВ (2022): Федеральный закон от 14.07.2022 № 240-ФЗ "О внесении изменений в Трудовой кодекс Российской Федерации". 2022.07.14. Forrás: <http://publication.pravo.gov.ru/Document/View/0001202207140010> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- ОФИЦИАЛЬНОЕ ОПУБЛИКОВАНИЕ ПРАВОВЫХ АКТОВ (2023): Распоряжение Правительства Российской Федерации от 16.02.2023 № 372-р. 2023.02.16. Forrás: <http://publication.pravo.gov.ru/Document/View/0001202302200016> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- ПРЕЗИДЕНТА РОССИИ (2018): Указ «О Концепции государственной миграционной политики Российской Федерации на 2019–2025 годы». 2018.10.31. Forrás: <http://www.kremlin.ru/events/president/news/58986> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- РИА НОВОСТИ (2024): Генпрокурор заявил о росте числа преступлений, совершенных мигрантами. 2024.03.26. Forrás: <https://ria.ru/20240326/migranty-1935938397.html> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- РУССКАЯ ПРАВОСЛАВНАЯ ЦЕРКОВЬ (2024): Наказ XXV Всемирного русского народного собора «Настоящее и будущее Русского мира». 2024.03.27. Forrás: <http://www.patriarchia.ru/db/text/6116189.html> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- СТРОИТЕЛЕВА, Мария (2023): Как же без рук: дефицит работников в 2023 году составил 4,8 млн. Известия, 2023.12.24. Forrás: <https://iz.ru/1624816/mariia-stroiteleva/kak-zhe-bez-ruk-deficit-rabotnikov-v-2023-godu-sostavil-48-mln> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)
- ЭЛКЕЕВА, Канымгул (2023): «Путь в США, пособия и работа». Почему мигранты стремятся получить российский паспорт?. 2023.02.06. Forrás: <https://rus.azattyk.org/a/32257473.html> (Megtekintve: 2024. 04. 13.)

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155.

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

© Gönczi Róbert, 2024

© Migrációkutató Intézet, 2024

Sorszám: 2024/5